

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

VÅR REF.: AMP

DERES REF.:

DATO: 04.05.2012

Høring vedrørende NOU 2012: Til barnas beste – Ny lovgiving for barnehagene

Oppvekstforum Fosen bestående av oppvekstansvarlig i kommunene Osen, Roan, Åfjord, Rissa, Leksvik, Bjugn og Ørland ønsker å gi følgende tilbakemelding:

Kapittel II. Barns rettigheter

- ♦ § 5: Hensynet til barnets beste. En toneangivende paragraf som egentlig er så viktig og vesentlig at den burde stå først.

Ang. §§8, 9 og 10

- ♦ § 8: Rett til godt fysisk og psykososialt miljø. Positivt at dette er kommet med.
- ♦ § 9: Det fysiske miljøet.
- ♦ § 10: Det psykososiale miljøet.

Det er positivt at dette er forsterket og presisert i forslaget til ny lov, men slik vi ser det dekker §8 egentlig både §9 og §10. Kanskje det kunne være mulig å omarbeide disse tre paragrafene til en paragraf med underpunkter?

Kapittel III. Foreldreråd og samarbeidsutvalg

- ♦ § 11: Samarbeidsutvalg.

Vi har positiv erfaring med at det er en kommunal, politisk valgt repr. i samarbeidsutvalget, både i de kommunale og i de private barnehagene. Kanskje man kan oppfordre til denne løsningen i de kommuner der begge parter ser nytten av det? Vi mener barnehageeier bør være representert i samarbeidsutvalget og at dette ikke skal være noe som barnehageeier kan prioritere ut fra egen vurdering.

Kapittel IV. Barnehageeiers ansvar og oppgaver

- ♦ § 14 bokstav c): Opptakskriterier, inkl. opptakskrets. Se side 253, der mindretallet uttaler at det er en utfordring at private barnehager, i strid med kommunale prioriteringer, tar opp barn uten rett til plass.

Mottakende barnehage bør ha plikt til å si fra dersom de tar inn barn fra andre kommuner. Å fylle opp barnehagene med barn fra andre kommuner kan gi økonomiske utfordringer. Det dreier seg om finansiering av barn som kommunene ikke får telt med i rammetilskuddet sitt. Aktuelle

nabokommuner bør i slike tilfeller pålegges å inngå klare avtaler med barnets bostedskommune.

- ◆ § 14 bokstav e): Barnehagens åpningstid. Hva med maksimal oppholdstid for barna? Hva er best for barna (§ 5)? Jfr. Side 254. Hvor blir hensynet til barnets beste i denne vurderingen? Kanskje det er foreldrenes arbeidstid som skal justeres, ikke barnas oppholdstid?
1. Gj.snittlig 10 timers oppholdstid for barna er 2,5 t mer enn normalarbeidsdag for voksne! Vi mener det bør være en maksimal oppholdstid for barnet, men at det i helt spesielle situasjoner hvor foreldrenes /foresattes arbeidssituasjon krever det, kan være mulig å inngå individuelle avtaler om en oppholdstid ut over den maksimale. For å håndheve bestemmelse om en maksimal oppholdstid er det viktig med god og veiledende dialog mellom barnehagens ansatte og barnets forelder/foresatte hvor barnets beste har hovedfokus.
2. Fleksibilitet i oppholdstid for foreldrene er krevende både ifht organisering og økonomi for barnehagen, - strekk i turnussystemet gjør det vanskelig å ha nok bemanning fra morgenen av og i siste del av dagen. Brukertilpasning har sin pris!
- ◆ § 14 bokstav f): Vedtektsfestet leke- og oppholdsareal.
Hva er normen? Greit med retningsgivende normer. Evt kommunal forskrift.
Vi ønsker de veiledende normtallene på 4 m² pr. barn over 3 år, og 1/3 mer for barn under 3 år inn i lov eller forskrift.
- ◆ § 16: Krav om forsvarlig system.
Bra med fokus på kvalitet. Kunne vært ønskelig med sentralt utviklede kvalitetssystemer.
Viktig med kompetanseheving lokalt for de som skal utføre tilsynes i kommunene.

Kapittel V. Lokal barnehagemyndighets ansvar og oppgaver

- ◆ § 17, 2. ledd: Tilgang til barnehagefaglig kompetanse
Det bør presiseres at kommunen skal ha denne kompetansen over barnehagenivået og at den brukes til myndighetsutøvelsen og veiledningsplikten. Det bør legges til rette for interkommunalt samarbeid.
- ◆ § 19: Godkjenning. Særdeles viktig at det legges vekt på barnehageeiers egnethet.
- ◆ § 24, 2. ledd: Inntektsgraderte betalingssatser. Krav om minst to satser, slik at barnefamilier med lav betalingsevne blir definert.
Flytter et spørsmål til barnehagen som før har vært i sosialtjenesten. Dette er vi sterkt i mot. Er det nødvendig at familier skal blottstille sin økonomi?
Greit med like satser uansett foreldres inntektsevne, men. makspris-satsene må ha en viss form for indeksregulering i fht til lønn- og prisvekst.
- ◆ § 26: Forsvarlig system
Her også hadde det vært ønskelig med sentralt utviklede systemer.
- ◆ § 27: Kommunens tilsynsansvar. Offentliggjøring av tilsynsrapporter. Et mindretall i utvalget ønsker et eget statlig tilsyn. Hvorfor skal det være ulikt på skole og barnehage?
Viktig å prioritere å få god funksjon på de to typer tilsyn som det allerede er satt fokus på, - på fullt mannsnivå og kommunens eget tilsynssystem, - i tillegg til en del andre former

for tilsyn som barnehagen må forholde seg til (lov om miljørettet helsevern m.fl) Men det kunne vært ønskelig med et likt system for barnehage og skole.

Kapittel VII: Bestemmelser om barnehagens personale, mv

- ◆ § 31: Styrer. Felles styrer i flere barnehager, jfr. s. 359. Viktig å presisere innholdet i disse kommentarene. Vanskelig å være personalleder og faglig leder i en barnehage som ligger langt unna.
- ◆ § 31 og 32 Dispensasjon fra utdanningskravet
Muligheten for å søke varig dispensasjon fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder foreslås fjernet, - samtidig ser det ut som det er lagt opp til en større åpenhet for at barnehagens bemanning kan bestå av personer med annen pedagogisk bakgrunn enn førskolelærerutdanning, - kan virke motstridende.
- ◆ § 32, 2. ledd: Bemanningstetthet. Dette er helt nytt, men stemmer med normen vi har forholdt oss til. Vi er tilfreds med at det kommer et krav om bemanning.
- ◆ § 32, 3. ledd: Pedagogtetthet på 50 %
Vi synes dette er rett vei å gå. Det kan bli vanskelig å skaffe nok førskolelærere i kommunene. Det må komme mer penger i rammeoverføringene til kommunene, for dette er kostnadsdrivende. Loven må ikke bare bli en visjon.
- ◆ § 32, 4. ledd: 25 % barne- og ungdomsarbeidere. Positivt at dette lovhjemles.
- ◆ § 32: Barn over og under tre år. Foreslås å definere barn som treåringer fra det halvåret de fyller tre år. Dette bør harmoniseres med tilskuddsbestemmelsene.
Vi foreslår to sentrale telledatoer.
- ◆ § 33: Barnegruppen
Det er i forslaget en god presisering av hva som skal ligge til grunn for å vurdere hva som er trygt og pedagogisk forsvarlig i sammensetning av barnegruppen, - og det er positivt at tilhørighet og stabilitet, spesielt for de yngste i barnehagen, er poengtert. I iver etter å skape flere barnehageplasser er det lett å øke antall barn i gruppen, og dette vil noen ganger gi kryssende interesser ifht til pedagogikk og økonomi. Det at dep gjennom forskrift kan sette en øvre grense for gruppestørrelser, er fornuftig.

Kapittel VIII: Familiebarnehager

- ◆ § 38: Pedagogisk veiledning. Ordningen vil trolig medføre så store kostnader at det blir umulig å drive en familiebarnehage hvis man ikke selv er førskolelærer. Veileder vil ha 33 % stilling i en familiebarnehage med 4 barn under tre år.

Kapittel IX: Spesialpedagogisk hjelp etc

- ◆ § 40, 3 ledd: Hjelpen er gratis, men barnehageplassen må vel fremdeles betales? Hvis ikke er det en logisk brist her. Hva med assistenthjelpen som hjemles i vedtaket? Forskjell på direkte

og indirekte hjelp? Det blir en grensegang mot tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne.

- ◆ § 41: Tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne. Tilskudd til enkeltbarn eller barnegrupper. Det at kommunen kan legge vekt på tilretteleggingsbyrde ved tildeling av plass kan oppleves som diskriminerende.
- ◆ § 42 bokstav e): Vurdere om barnehagen har de nødvendige ressurser og kompetanse til å gi barnet den nødvendige hjelpen innenfor det ordinære tilbudet. Dersom det ikke er mulig, vil barnet ha rett på spesialpedagogisk hjelp. Formuleringen i lovteksten oppfattes ikke som tydelig nok.
- ◆ §43 Tidlig innsats viktig for å kunne hjelpe enkeltbarn i deres utvikling. Barnehagens ansvar i f.h.t. å observere og handle er viktig. Flott at dette understrekes i § 43. Det er en forutsetning at kommunen setter av midler til spesialpedagogiske tiltak. Viktig å poengtere dette når retten til spesialpedagogisk hjelp for barn i førskolealder flyttes fra Opplæringsloven til Barnehageloven. Også viktig å ha fokus på best mulig overgang ifht ressurser for dette barnet fra barnehage til skole.
- ◆ § 44: Krav om ITP er i tråd med gjeldende praksis, men krav om halvårsrapport er fjernet. Er det fornuftig? Det bør lovfestes minimum en rapport per år. Dette er viktig for dokumentasjonen.
- ◆ § 45: At PPT skal bistå barnehagene med organisasjonsutvikling er bra!

Til kap. 22.2

s. 324 om kompetansekrav for assistenter. Vi mener det ville være en styrke for de barne- og ungdomsarbeiderne som har planer om å jobbe i barnehage at de får så mye barnehagepraksis som mulig i sin læretid. Vi tenker at det er mulig å tilby mer målrettede valg i f.h.t. praksissted og at dette da framkommer i læringens fagbrev.

s. 325 om barnehageeiers ansvar for kompetanseutvikling

Særdeles viktig at vi får et godt system for etter- og videreutdanning innen barnehagesektoren. Vi mener det bør utvikles et studietilbud og et finansieringssystem tilsvarende det som finnes for skole, hvor staten går inn og delfinansierer studieplasser i høyskoler og universitet.

Med vennlig hilsen

Fosen Regionråd
v/Oppvekstforum Fosen

Astrid Mathile Petterson
Sektorsjef oppvekst
Åfjord kommune

